

sammen med Blüthgens nøgle til *Prosopis* (= *Hylaeus*) i Schmiedeknecht (nr. 10).

En revision af *Hylaeus* i Fennoskandien og Danmark er under udarbejdelse af Stellan Erlandsson, Stockholm.

Til bestemmelse af *Nomada*-hunner, *Andrena* (Jordbier) og *Halictus* s.l. (Vejbier) anbefales Schmiedeknecht (nr. 10), der, alderen til trods, stadig er den eneste publikation, der indeholder nøgler over hovedparten af Europas arter inden for disse slægter.

64. Hammer, K. og S. Nørgaard-Holm.: Danske Humlebier og Snyltehumler. – Natur og Museum 14 (2-3), Århus. 1970.

Indeholder bl.a. en god, velillustreret nøgle og en dobbelt farveplanche visende arternes pelsfarver.

C. Larver

65. Grandi, G.: Studi di un Entomologo sugli Imenotteri Superiori. – Bollettino dell'Istituto di Entomologia dell'Università de Bologna 25, side 1-659, Bologna. 1961.

Et helt enestående værk med eminent gode tegninger og beskrivelser. Et væld af originale biologiske oplysninger.

66. Tuxen, S.L.: Danske hymenopterer. Bestemmelsestabeller til familie. – Entomologiske Meddelelser 24, side 409-436, København. 1946.

Illustrerede nøgler til både imagines og larver. Ingen andre larvenøgler på dansk.

Fotografering af insekter

KLAUS NIELSEN

Udstyret: Grundudrustningen består af et 24x36 spejlreflekskamera med normalobjektiv eller bedre »makroobjektiv«. Yderligere nødvendigt udstyr kan erhverves for nogle få hundrede kroner og består af forsatslinse(r) og/eller mellemringe. Ønskes kun en af delene vælges mellemringene – de giver flere muligheder. Fra begyndelsen står man sig i at anskaffe én eller to små elektronflash til ca. 100 kr. pr. stk. Senere kan udstyret udvides efter behov med omvendering, flere mellemringe, bælg og yderligere objektiver.

Til store insekter benyttes *nærfotografering*: Insekternes afbildes i mindre end naturlig størrelse på filmen. Nødvendigt udstyr: Normal- eller makroobjektiv samt forsatslinser eller mellemringe. Til sky insekter anbefales længere brændvidder; en kort tele på 100-200 mm.

Makrofotografering: Motivet afbildes forstørret på filmen. Af ekstraudstyr kræves: omvendering, flash, mellemringe og/eller bælg. I naturen kan man på fri hånd nå op til ca. 5x forstørrelse. Ved yderlig forstørrelse fås de bedste resultater i kontrollerede omgivelser med fast støtte for udstyr og motiv.

Litteratur.

Der findes ingen gode danske bøger om emnet.

1. Scheibel, J.: Prima Nahaufnahmen. Habegger Verlag. 1971.

God og grundig bog om nær- og makrofotograferings teknik og udstyr. Let læst bog, der dog ikke behandler insektfotografering nærmere. Gode overskuelige tabeller bag i bogen.

2. Pletschinger, H.: Lehrbuch der Kleintierfotografie. Kilda-Verlag. 1973.

Denne bog oplyser ikke i samme grad som foregående om de forskellige tekniske muligheder, men gennemgår forfatterens eget udstyr og en noget indviklet måde af benytte flash på. Den sidste trediedel af bogen behandler: insektfotografering på forskellige steder og årstider, sommerfugle og edderkopper, billedserier, modlysoptagelser, indendørs fotografering, akvarieoptagelser, salg af billeder m.m. Illustrationerne er af blandet kvalitet.

3. Nuridsany, C. and M. Pérennou: Photografering Nature. 1976.

På trods af titlen behandler denne bog kun nær- og makrofotografering af smådyr og planter. God og enkel gennemgang af udstyr og teknik. Den sidste halvdel behandler smådyr og planter i engen, ved dammen, ved stranden og i skoven. Mange fine farvebilleder.

4. Gibson, H. L.: Close-Up Photography and Photomacrography. Kodak Technical publication No N-16. 1970.

Bogen som helhed er især anlagt på fotografering af storformatkameraer, men kan sagtens bruges af småbilledfotografen med nogen erfaring.

Første del behandler nærfotografering. Denne del er noget forældet og er især nyttig ved indendørs fotografering af alle mulige salgs emner. Der er gjort meget ud af lyslægning – fotografens pensel!

Anden del behandler makrofotografering. For den erfare er der meget af hente her især om de udviklede loven for billeddan-

nelse, »skarphedsdybde« og detaljegengivelse. Mange diagrammer. Afsnittet er et mindre studium!

5. Photographing Nature. Time-Life. 1973.

I kap. 3 behandles nær- og makrofotografering. Her gennemgås udstyret og belysningsteknik. Flere af diagrammerne er vanskelige at bruge og vildledende. Bogens stærke sider er dens kreative indfaldsvinkel.

6. Sandhall, Å.: Insektfotografering. Entomologen 3:1. 1974.

God og let læst oversigt over emnet.